

УКРАЇНА

(19) UA

(11) 55249

(13) A

(51) 7 B21J13/02

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІОПИС
ДО ДЕКЛАРАЦІЙНОГО ПАТЕНТУ
НА ВІНАХІДВИДАЄТЬСЯ ПІД
ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ
ВЛАСНИКА
ПАТЕНТУ

(54) ЧОТИРИБОЙКОВИЙ КУВАЛЬНИЙ ПРИСТРІЙ

1

2

(21) 2002086605

(22) 09 08 2002

(24) 17 03 2003

(46) 17 03 2003, Бюл. № 3, 2003 р.

(72) Лазоркін Віктор Андрійович, Мельников Юрій
Вадимович, Лазоркіна Світлана Олександрівна(73) Лазоркін Віктор Андрійович, Мельников Юрій
Вадимович, Лазоркіна Світлана Олександрівна(57) Чотирибойковий кувальний пристрій, що
складається з тримачів верхнього і нижнього бой-

ків, кінематично зв'язаних з ними двох тримачів
бічних бойків і чотирьох бойків, встановлених у
тримачах бойків, який відрізняється тим, що
бойки встановлені в тримачах бойків зі зміщен-
ням в окружному напрямку відносно подовжніх
площин симетрії відповідних тримачів бойків, а
робочі площини бойків нахилені під кутом 5-50°
до основ цих бойків, при цьому робочі площини
всіх бойків нахилені в одному окружному напрям-
ку

Винахід відноситься до галузі обробки металів
тиском, а саме, до чотирьохбойкових кувальних
пристроїв і може бути використаний при куванні
злитків і заготовок на гідравлічних кувальних пре-
сах і радіально-обтискних машинах.

Винахід може бути використаний в машинобу-
дівній і металургійній промисловості при виробни-
цтві виробів з подовженою віссю, наприклад,
штанг, колон, проміжних валів, валків прокатних
станів, осей залізничних вагонів і тому подібних
виробів, а також при виробництві кованих заготовок
для подальшої обробки тиском, наприклад, поко-
вок з конструкційних, нержавіючих, жароміцних і
важкодеформованих сталей і сплавів.

Відомий чотирьохбойковий кувальний при-
стрій, використовуваний у чотирьохбойковій раді-
ально-обтискній машині [див., наприклад, книгу
«Ковка на радіально-обжимных машинах»/В.А.
Тюрин, В.А. Лазоркин, И.А. Поспелов и др., М.
Машиностроение, 1990, С. 13], що складається з
корпуса, усередині якого розміщені чотири кулісно-
шатунних механізми, з'єднані між собою шестір-
нями і чотири бойки, прикріплені до повзунів.

Недоліками розглянутого кувального пристрою
є складність конструкції, невисока надійність її в
роботі, неможливість здійснення великих одинич-
них обтиснень, неможливість використання цієї
конструкції при куванні на гідравлічному куваль-
ному пресі.

Відомий також чотирьохбойковий кувальний
пристрій, що складається з тримачів верхнього і
нижнього бойків, кінематично зв'язаних з ними
двох тримачів бічних бойків і чотирьох бойків,

встановлених у тримачах бойків (див., наприклад,
Японську заявку № 58-12088, кл. В21J9/06, 9/02,
13/02, опубл. 83 03 07).

Недоліком відомого кувального пристрою є те,
що він не забезпечує досить інтенсивне пророб-
лення структури металу, унаслідок чого якість ме-
талу одержуваних поковок не завжди відповідає
вимогам ДСТУ і ТУ.

В основу пропонованого винаходу поставлена
задача, шляхом змін конструкції пристрою, забез-
печити підвищення якості металу поковок за раху-
нок створення додаткових зсувних деформацій у
заготовках у цьому пристрої.

Поставлена задача вирішується тим, що в чо-
тирьохбойковому кувальному пристрої, що скла-
дається з тримачів верхнього і нижнього бойків,
кінематично зв'язаних з ними двох тримачів бічних
бойків і чотирьох бойків, встановлених у тримачах
бойків, новим є те, що бойки встановлені в трима-
чах бойків зі зміщенням в окружному напрямку
відносно подовжніх площин симетрії відповідних
тримачів бойків, а робочі площини бойків нахилені
під кутом 5 - 50° до основ цих бойків, при цьому
робочі площини всіх бойків нахилені в одному
окружному напрямку.

На фіг.1 зображений чотирьохбойковий ку-
вальний пристрій у статичному стані, на фіг.2 - чо-
тирьохбойковий кувальний пристрій у процесі обтис-
нення заготовки.

Чотирьохбойковий кувальний пристрій (див.
фіг.1) складається з тримача верхнього бойка 1,
прикріпленого до верхньої рухомої плити 2, три-
мача нижнього бойка 3, прикріпленого до нижньої

(13) A

(11) 55249

(19) UA

нерухомих плити 4, двох тримачів бічних бойків 5, 6 чотирьох бойків 7, 8, 9, 10, встановлених у тримачах бойків, чотирьох направляючих 11, за допомогою яких здійснюється кінематичний зв'язок тримачів бічних бойків із тримачами верхнього і нижнього бойків

Бойки встановлені в тримачах бойків зі зміщенням в окружному напрямку (показано стрілкою на фіг 1) відносно подовжніх площин симетрії відповідних тримачів бойків на величини e , e' , e'' і e''' відповідно. При цьому величини зміщень e , e' , e'' і e''' можуть бути як однаковими, так і неоднаковими. Робочі площини бойків нахилені під кутом $\alpha = 5 - 50^\circ$ до основ цих бойків. При цьому робочі площини всіх бойків нахилені в одному окружному напрямку.

Робота чотирьохбойкового кузального пристрою здійснюється в такий спосіб (див. фіг 2). При переміщенні верхньої рухомої плити 2 нагору, тримач верхнього бойка 1 разом з верхнім бойком 7 здійснює хід нагору. При цьому, за допомогою направляючих 11, тримачі бічних бойків 5, 6 разом з бічними бойками 9, 10 розводяться в сторони, розкриваючи робочий простір пристрою. Маніпулятор (на фіг 2 не показаний) подає заготовку 12 у робочий простір пристрою. При переміщенні верхньої рухомої плити 2 униз, тримач верхнього бойка 1 разом з верхнім бойком 7 робить хід униз. При цьому, за допомогою направляючих 11, тримачі бічних бойків 5, 6 разом з бічними бойками 9, 10 переміщуються назустріч один одному і, одночасно, до прикріпленого до нерухомих плити 4 трима-

ча нижнього бойка 3 із встановленим у ньому нижнім бойком 8, здійснюючи обтиснення заготовки між бойками. Далі, верхня плита 2 переміщується нагору і цикл повторюється.

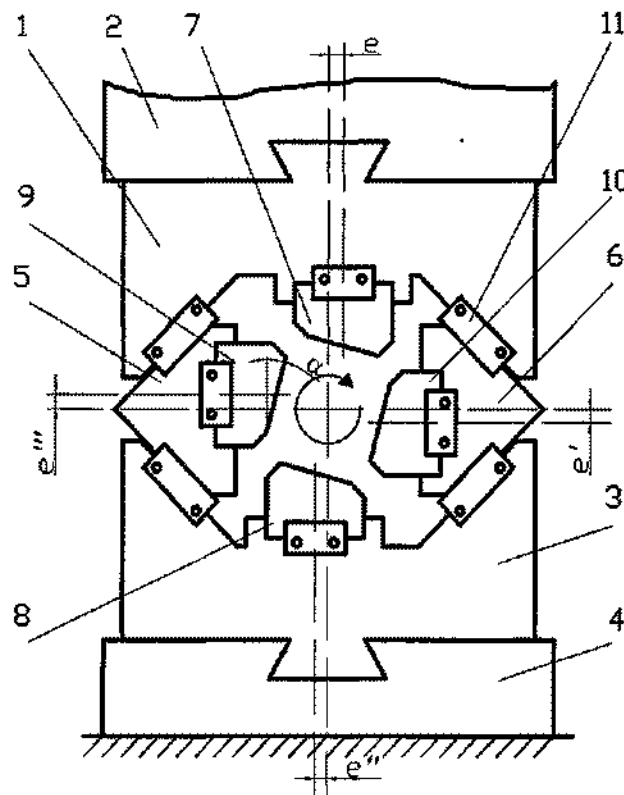
При куванні в пристрої заявленої конструкції здійснюються обтиснення ділянок заготовки зі зміщенням відносно осі симетрії заготовки, що разом з нахилом робочих площин бойків створює додаткові зсувні деформації в поперечному перерізі заготовки. Крім того, у процесі кантування заготовки в одному напрямку, бойки, зміщені в окружному напрямку, створюють у процесі багаторазових обтиснень спрямовані в одному окружному напрямку потоки металу, що приводить до закручування елементів макроструктури металу (показано стрілками на фіг 2).

Нахил робочих площин бойків до основ цих бойків під кутом $\alpha = 5 - 50^\circ$ забезпечує зміщення осередків деформацій і створює значні додаткові зсувні деформації в поперечному перерізі заготовки.

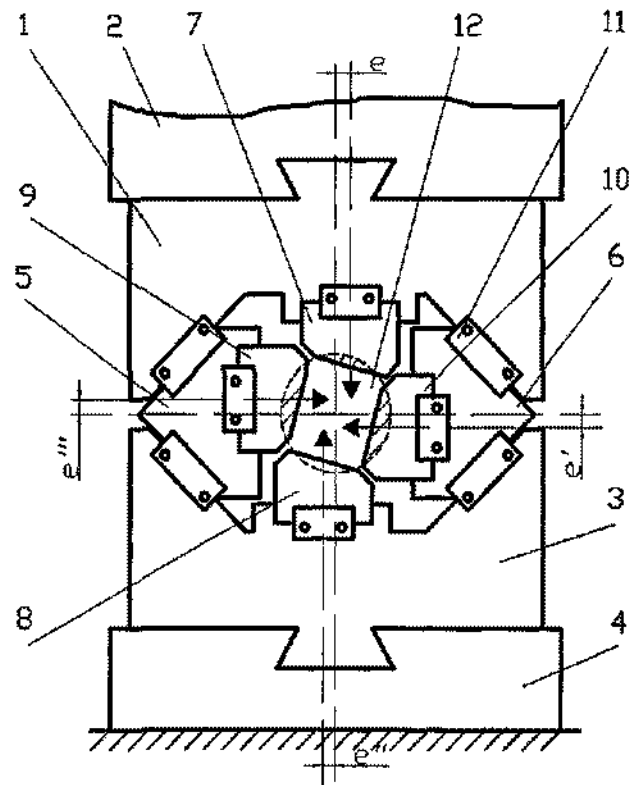
При нахилі робочих площин бойків до їхніх основ менш 5° додаткові зсувні деформації несуттєві і якість металу не поліпшується.

При нахилі робочих площин бойків до їхніх основ більш 50° можлива поява заворотів і закувань металу, що приводить до браку заготовки.

Таким чином, чотирьохбойковий кузальний пристрій, що патентується, створює в процесі кування додаткові зсувні деформації в заготовці, що приводить до підвищення якості металу поковки.

Фиг. 1

Фиг. 2